

عمارت خانه دنیا یا آخرت؟

<"xml encoding="UTF-8?">

آمادگی برای مرگ

از حضرت محمد باقر علیه السلام روایت است که: ندا می کند منادی هر روز: یابن آدم! برای مرگ، مال و اسباب جمع کن از برای فانی شدن و عمارت بنا کن برای خراب گشتن. و مشهور است که حضرت نوح پیغمبر علیه السلام با آن عمری که کرد، خانه ای از لیف خرما داشت. گفتند: چرا به جهت خویش خانه بنا نمی کنی؟ گفت: این بسیار است برای کسی که بمیرد.

خانه دین

ای عزیز! مباش از کسانی که عمر گران مایه را در فکر عمارت عالیه طلاکار و ابنیه رفیعه پر نقش و نگار می بازند و همواره به هم چشمی خویش و همسایه، خانه دین خود را خراب نموده، طاق و رواق بر اوج رفعت می افرازند. و بس است برای تو اقتدا و پیروی به حضرت خاتم الأنبياء صلی الله علیه و آله که در وصف آن خیر البشر، از حضرت امیرالمؤمنین منقول است که: بیرون رفت از دنیا گرسنه و داخل شد آخرت را سلیم، نگذاشت سنگی بر سنگی، تا رفت به راه خود و اجابت کرد خواننده پروردگار خود را، یعنی همیشه در دنیا گرسنه می بود و به قدر سیری چیزی تناول نمی فرمود و از هر نقصی و تقصیری در تبلیغ دعوت یا در طاعات و عبادات، سالم رفت و اصلاً در دنیا بنای عمارتی برای خود نکرد تا وقتی که رحلت نمود.

عذاب آتش

از حضرت رسول نقل است که: هرکه بنا کند بنایی از روی ریا و سمعه، بردارد آن را خدای تعالی در روز قیامت از زمین هفتم، و آن آتش باشد که مشتعل باشد، از آن پس طوق کند در گردنش و بیندازد در آتش، و چیزی مانع آن نشود تا بیفتد به قعر آن، مگر اینکه توبه کند. عرض کردند که چگونه بنا می کند به ریا و سمعه؟ فرمودند: بنا می کنند زیاده بر آن چه کافی است او را، و غرضش استتاله و افتخار است به آن به همسایگان و مباهات برای برادرانش.

و در خبر دیگر مروی است که هرکه خانه ای چنین بسازد و منظورش این باشد که تکبر و افتخار و استخفاف به فقیر مسلمان کند، پس استخفاف به خدا کرده است و خدای تعالی شأنه، روز قیامت به او استخفاف کند. ای عزیز! استخفاف مؤمن را حقیر مدار، و زنهار که بر دلی مخور و پیوسته درصدد این باش که دل کسی را نشکنی و در تعمیر سرای فانی دنیا، شکستن کعبه دل مؤمنی را سهل مشمار.

در شکست کعبه دل سخت صاحب جرأتی
غافلی غافل، نمی دانی که صاحب خانه کیست

هوشمندان دانا باید عمر خویش را که بی بهاست، در تعمیر خراب آبادِ سرای دنیا که عن قریب نه بانی بر جا ماند و نه بنا و نه کارگر پیدا شود و نه کار فرما، صرف نمایند و سعی و کوشش کنند تا بنای دین و ایمان خود را مستحکم کند، نه این که هر روز در رنگ ریزی عمارتی تازه و طرح سرا و منزل نو، که عن قریب به وارث انتقال یابد، آب زندگانی را به خاک کدورت دنیای فانی آمیزد و اساس دین و ایمان خویش را به هم چشمی یکدیگر به حلال و حرام دنیا از هم ریزند.

و روایت است که شخصی به خدمت حضرت امام حسین علیه السلام عرض کرد که، خانه بنا کرده ام و می خواهم که قدم رنجه فرمایید و دعا بکنید. چون حضرت سیدالشهداء به خانه آن جاهل رفتند، فرمودند که: خانه دین خود را خراب کردی و خانه غیر خود را که به زودی به وی منتقل خواهد شد، عمارت کردی و اهل زمین در بنا کردن آن تو را فریب داده اند و اهل آسمان بر تو غضب کردند.

و [البته] خانه وسیع بنا کردن مذموم نیست و اکتفا به قدر کفاف آن نیست که خانه خود را آدمی تنگ کند بر اطفال و عیال، بلکه مراد آن است که، آدمی زیاده از احتیاج سازد. اما توسعه قرار دادن در آن، پس آن مطلوب و ممدوح است، چنان که از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که از جمله سعادت و نیک بختی آدمی وسعت منزل است و در مقابلش مروی است که از شقاوت و بدبختی وی، تنگی منزل است.

خانه ای محکم در دنیا و آخرت

خردمند خبیر آن است که دعائم ایمان خویش را مستحکم سازد و خانه ای که همیشه در آن خواهد بود سعی کند در عمارت آن.

شخصی به حضرت امام جعفر صادق علیه السلام عرض کردم که، خبر دهید مرا از آن چه بنای دعائم اسلام بر آن شده، چون اخذ کنم به آن ها و به مقتضای آن ها عمل کنم باعث تزکیه عمل می شود و بعد از آن ها چیزی دیگر را اگر جاهل باشم، ضرر به من نرساند. فرمود: شهادت و گواهی دادن به این که خدایی نیست جز خدا [أشهد أن لا إله إلا الله] و این که محمد صلی الله علیه و آله ، رسول و فرستاده وی است [أشهد أن محمداً رسول الله]. و اقرار کردن به آن چه وارد شده است از نزد خداوند و این که حق است در اموال از زکات و ولایتی که امر کرده است خدا به آن.

روایت است که: حضرت رسول صلی الله علیه و آله در شب معراج داخل بهشت شد، دید مَلکی چند عمارت می سازند که یک خشت آن از طلاست و یک خشت از نقره، و گاهی دست باز می گیرند. پرسید که چه سبب دارد که گاهی می سازید و گاهی دست بر می دارید؟ گفتند: انتظار خَرَجی می کشیم. پرسید که، خرجی شما چیست؟ گفتند: گفتنِ مؤمن است: سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ، هرگاه می گوید، می سازیم و هرگاه دست بر می دارد، دست بر می داریم.

آدمی باید که روز به روز محاسبه با نفس خود بکند که آیا در مراتب و درجات ایمانش تفاوتی به هم رسیده است یا نه، و اگر رخنه ای در آن به هم رسیده باشد، پس درصدد تعمیرش در آید و اگر نه، پس شکر کند و کاری سازد تا طاق و رواق دین و ایمان خود را به اوج رفعت افرازد.